

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 9C/47/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418203408
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Betáková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2020:4418203408.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou Mgr. Vierou Betákovou, v spore žalobcov: 1) F. W., nar. X.X.XXXX, bytom D., P. X. XXX, 2) P. P.Á., nar. XX.X.XXXX, bytom Š., X. XXX/XX, 3) O. W., nar. X.X.XXXX, bytom D., P. X. XXX, všetci právne zastúpení Advokátska kancelária Timoranská & Štofková, s.r.o. so sídlom Nové Zámky, Podzámska 32, IČO: 36 813 401, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Tatiana Timoranská, proti žalovanému: 1) mal. X. M., nar. XX.X.XXXX, bytom A. N., I. XX, 2) X. M., nar. X.X.XXXX, bytom A. N., I. XX, obe zastúpené: JUDr. Tiborom Elzerom, advokátom so sídlom Hlavné námestie 7, Nové Zámky, IČO: 11732474, o určenie, že dôvody vydedenia nie sú, o určenie, že závet s vydedením je absolútne neplatný takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že dôvody vydedenia, uvedené v Listine o vydedení, spísanej do Notárskej zápisnice notárom Mgr. Petrom Danczim zo dňa 15.12.2017 pod č. N 1337/2017, NZ 58455/2012, registrovanej v NCRza pod číslom 7339/2017 nie sú dané.

II. Súd u r č u j e, že závet s vydedením, spísaný do Notárskej zápisnice notárom Mgr. Petrom Danczim zo dňa 15.12.2017 pod č. N 1337/2017, NZ 58455/2012, registrovanej v NCRza pod číslom 7339/2017 je absolútne n e p l a t n ý.

III. Žalobcom v 1., 2. a 3. rade súd p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalovaným v 1. a 2. rade.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia v 1., 2. a 3. rade sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 28.06.2018 prostredníctvom právnej zástupkyne domáhali určenia, že dôvody vydedenia uvedené v Listine o vydedení spísanej do notárskej zápisnice notárom Mgr. Petrom Danczim zo dňa 15.12.2017 pod č. N 1337/2017, NZ 58455/2012, registrovanej v NCRza pod č. 7339/2017 nie sú dané a určenia, že závet s vydedením spísaný do notárskej zápisnice notárom Mgr. Petrom Danczim zo dňa 15.12.2017 pod č. N 1337/2017, NZ 58455/2012, registrovaný v NCRza pod č. 7339/2017 je absolútne neplatný. V prípade úspechu si žalobcovia uplatnili nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100.

2. Žalobu odôvodnili tým, že na Okresnom súde Nové Zámky prebieha dedičské konanie po poručiteľovi U. W., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom A. N., I. XXX/XX, zomrelý XX.XX.XXXX, pod sp. zn. 16D/1677/2017 a súd poveril notárku Mgr. Orsolyu Szókö, so sídlom v Nových Zámkoch, aby ako súdna komisárka vo veci konala a rozhodovala a v priebehu dedičského konania bolo zistené, že poručiteľ zanechal závet a listinu o vydedení, obe spísané vo forme notárskej zápisnice, notárom Petrom Danczim, so sídlom v Nových Zámkoch pod č. N 1337/2017, NZ 58455/2012, registrovaný v NCRza pod č. 7339/2017 s tým, že obsahom notárskej zápisnice bola listina o vydedení, ktorá sa týkala neopomenuteľných dedičov a to žalobcov v 1. až 3. rade. Obsahom notárskej zápisnice

bol aj závet, na základe ktorého sa mala stať dedičkou všetkého majetku poručiteľa žalovaná v 1. rade a zároveň mala mať žalovaná v 2. rade zriadené vecné bremeno - právo bezplatne a doživotne užívať všetky nehnuteľnosti, ktoré boli vo výlučnom vlastníctve poručiteľa. Žalobcovia podaním zo dňa 29.05.2018, ako neopomenuteľní dedičia písomne oznámili súdnej komisárke prejednávajúcej dedičstvo po poručiteľovi, že majú za to, že dôvody vydedenia uvedené v notárskej zápisnici nie sú dané a rovnako namietali relatívnu a absolútnu neplatnosť závetu. Súdny komisár v dedičskom konaní uznesením zo dňa 06.06.2018, č. k. 16D 1677/2017 - 92, Dnot 17/2018 rozhodol tak, že odkázal žalobcov, aby v lehote do 60 dní od právoplatnosti uznesenia podali na Okresný súd Nové Zámky žalobcu voči žalovaným v 1. a 2. rade o určenie, že dôvody vydedenia uvedené v listine o vydedení nie sú dané a rovnako žalobu o určenie, že závet s vydedením spísaný do notárskej zápisnice notárom Petrom Danczim zo dňa 15.12.2017 je absolútne neplatný.

Žalobcovia mali za to, že naliehavý právny záujem v predmetnom spore je daný a rovnako aj za to, že nie je potrebné naliehavý právny záujem preukazovať podľa ust. § 137 odsek 1 písm. c) C.S.P., pretože vyplýva z osobitného predpisu, lebo rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, a preto súd uznesením odkázal dedičov, ktorých dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby určenie spornej skutočnosti si uplatnili žalobou.

Čo sa týka dôvodov vydedenia, žalobcovia v žalobe uviedli, že ako neopomenuteľní dedičia majú za to, že nie sú dané dôvody vydedenia tak, ako ich uviedol poručiteľ, ich otec, v Listine o vydedení. Poukázali na to, že nie sú naplnené zákonné dôvody vydedenia, lebo poručiteľ počas celého svojho života žiadnym spôsobom neprispel k rozvoju pozitívnych citových väzieb so žalobcami, ako so svojimi deťmi, počas svojho života nadmieru primeranú požíval alkoholické nápoje, v dôsledku čoho vystupoval voči žalobcom a okoliu agresívne. Svojim deťom sa nikdy nevenoval, nejavil o nich žiadny záujem, nehral sa s nimi a ani žiadnym iným spôsobom neprispieval k rozvoju zdravých väzieb rodiča s dieťaťom. Svojim agresívnym správaním, ktoré pôsobilo negatívne na celé okolie, najmä na žalobcov nastali u žalobcov zdravotné problémy a to psychické traumy, keď žalobcovia v 2. a 3. rade boli odkázaní na zdravotnú pomoc odborníka a antidepresívne medikamenty. Napokon manželstvo rodičov žalobcov bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9C/23/2008 - 18 zo dňa 19.03.2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.04.2008. Napriek správaniu poručiteľa žalobcovia prejavili záujem o poručiteľa a chceli mu v prípade potreby pomôcť a to v čase, keď sa dozvedeli, že poručiteľ má vážne zdravotné problémy. V novembri 2017 ho žalobcovia išli navštíviť do nemocnice, poručiteľ však odmietol hovoriť so žalobcami a keď bol preložený dňa 08.12.2017 na onkologické oddelenie sa žalobcovia v 1. a 2. rade snažili opätovne o návštevu poručiteľa, avšak v tom čase bola na izbe u poručiteľa jeho posledná partnerka, s ktorou pred smrťou žil a to žalovaná v 2. rade.

Čo sa týka určenia absolútnej neplatnosti závetu s vydedením, ktorý je spísaný do notárskej zápisnice notárom Petrom Danczim zo dňa 15.12.2017 žalobcovia v žalobe uviedli, že závet ako právny úkon uvažujú za absolútne neplatný, nakoľko nespĺňa základné náležitosti požadované zákonom na vôľu subjektu, ktorý tento právny úkon urobil. Nedostatok prejavu vôle poručiteľa žalobcovia videli v závete najmä v tom, že prejav vôle nebol urobený slobodne a vážne. Mali za to, že poručiteľova vôľa bola ovplyvnená viacerými faktormi, ako bol zdravotný stav, vplyv tretích osôb a rovnako aj strach z dôsledkov vážnej choroby a zjavne sa blížiacej smrti poručiteľa. Poručiteľ odmietol návštevu a pomoc svojich detí v čase choroby a napriek tomu v rozpore so svojím konaním uviedol vo svojom závete, v časti Listine o vydedení, že by sa záujmu svojich detí nebránil. Správanie poručiteľa a jeho prejav boli rozporuplné, čo vzbudzovalo pochybnosti o skutočnej vôli poručiteľa. Napriek uvedenému sa žiadnym spôsobom poručiteľ nepokúsil kontaktovať so žalobcami, a to ani potom, keď ich opakovane odmietol.

Žalobcovia namietali, že závet bol spísaný 2 dni pred smrťou poručiteľa a v čase, keď jeho zdravotný stav bol vážny, v čase keď bola vôľa poručiteľa jednoznačne ovplyvnená pod tlakom a jeho zhoršujúceho sa zdravotného stavu, resp. mali za to, či vôľa poručiteľa vôbec existovala. Namietali, že v čase, keď bol závet spísaný bol poručiteľ hospitalizovaný, a preto mali pochybnosti o tom, kto zabezpečil na tento úkon notára, resp. či skutočnosť, že do nemocnice prišiel notár za účelom spísania závetu, bolo v dôsledku prejavenej vôle poručiteľa, prípadne či táto vôľa neprišla od inej osoby, resp. či iná osoba nepôsobila na vôľu poručiteľa.

Žalobcovia namietali, že svedkovia, ktorí boli k úkonu pribratí podľa ust. § 49 Notárkeho poriadku, neboli spôsobilými osobami, byť svedkami závetu. Mali pochybnosti o tom, či svedkovia neboli osoby blízke stranám sporu a to najmä s poukazom na to, že všetci boli susedmi poručiteľa a teda aj žalovaných a pokiaľ ide o svedkov pani D. a pána F., ide o osoby, ktoré bývali v rovnakom vchode ako poručiteľ so žalovanými.

3. Žalované v 1. a 2. rade sa k žalobe písomne vyjadrili a uviedli, že nárok žalobcov neuznávajú a to v celom rozsahu, konkrétne k neexistencii dôvodov vydedenia uviedli, že majú diametrálne odlišnú skúsenosť s poručiteľom ohľadom tvrdení, ktoré uvádzajú žalobcovia v žalobe, že mali počas života pre zlé správanie sa poručiteľa, ako ich otca, zlé vzťahy, lebo sa im nevenoval, nehral sa s nimi, nekomunikoval s nimi, správal sa k nim vulgárne a agresívne, mali za to žalované, že tento zlý vzťah objektívne existoval, avšak na základe vzájomného neporozumenia a pohľadu na výchovu matkou detí a z toho stupňujúcimi sa nezhodami. Žalované mali za to, že dôvody na vydedenie z dôvodu, že potomok v zmysle § 469a OZ, o poručiteľa trvalo neprejavuje opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať, sú dané, pretože podľa ich názoru išlo o objektívny stav, ktorý trval, jeho zavinenie a trvanie sa nedá pripisovať iba jednej strane, no podľa citovaného ustanovenia zákona ukladá určitú povinnosť na potomka, prejavovať o svojho rodiča záujem, ktorý vyplýva zo vzťahu otca a detí napriek slabšej vzťahovej väzbe medzi nimi. Nestotožňovali sa s tvrdením, že žalovaná v 2. rade ako partnerka poručiteľa znemožňovala prístup žalobcov k ich otcovi.

K absolútnej neplatnosti závetu ako právneho úkonu uviedli, že nesúhlasia s výkladom žalobcov týkajúci sa nesplnenia náležitostí právneho úkonu konkrétnej slobodnej vôle subjektu a vážnosti tejto vôle, lebo žalované tvrdia, že absenciu hrozby fyzického násillia garantovali svedkovia podpisujúci závet a privolaný notár. K nedostatku vážnosti vôle, ktorí žalobcovia deklarujú v žalobe, uviedli, že poručiteľ s ohľadom na všetky okolnosti chcel vyvolať právne následky svojho úkonu. K spochybňovaniu relevantnosti svedkom závetu podľa § 50 Notárskeho poriadku uviedli, že skutočnosť susedstva poručiteľa v jednom vchode bytového domu so svedkami pani D. a pánom F., absolútne nedostačujú na preukázanie naplnenia obsahu inštitútu blízkej osoby v zmysle § 116 OZ.

4. Žalobcovia sa vyjadrili v rámci repliky k vyjadreniu žalovaných, elektronickým podaním doručeným súdu 15.11.2018 a uviedli, že v plnom rozsahu zotrvávajú na svojich dôvodoch, pre ktorý majú, že vydedenie nie je zákonné. Poukázali na to, že kým žalovaní môžu mať o vzťahu medzi žalobcami a poručiteľom len sprostredkované informácie, žalobcovia majú vlastné skúsenosti zo života s poručiteľom a okruh príbuzných, ktorí s nimi tieto negatívne skúsenosti zdieľali, a ktorí v rámci dokazovania potvrdia svojimi výpoveďami tieto skutočnosti. K otázke náležitostí vôle, potrebných pre platnosť právneho úkonu, na dôvodoch žaloby žalobcovia zotrvali a mali za to, že výhrady k nedostatku slobodnej a vľaznej vôle dostatočne odôvodnili.

5. Žalovaná v 2. rade sa vyjadrila v rámci dupliky k vyjadreniu žalobcov podaním doručeným súdu 04.12.2018, kde uviedla, že trvá na svojom vyjadrení v plnom rozsahu a nesúhlasí so žalobcami, že závet je neplatný, lebo posledná vôľa bola spísaná na žiadosť poručiteľa. Pri spisovaní poslednej vôle boli prítomní dolupodpísaní svedkovia, čo vylučuje nátlak. Nesúhlasila s tvrdením žalobcov, že poručiteľ bol agresívny a že bol alkoholik, nakoľko ona s poručiteľom žila od roku 2014 aj so svojimi dvoma deťmi v harmonickom vzťahu. Mala zato, že pokiaľ by sa žalobcovia chceli skontaktovať so svojim otcom, mohli tak spraviť prostredníctvom smsiek, telefonátov alebo pohľadníc. Žalobcovia začali prejavovať záujem o svojho otca až potom, keď im oznámila ich babka, čo sa stalo s ich otcom a akou chorobou trpí a že je hospitalizovaný.

6. Súd vykonal dokazovanie a to prednesmi právnych zástupcov strán sporu, výpoveďami strán sporu, výpoveďami svedkov a oboznámením sa s nasledovnými listinnými dôkazmi a to žalobou, písomnými vyjadreniami strán sporu, prepúšťacou správou, rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 9C/23/2008, uznesením č. k. 16D/1677/2017, Dnot 17/2018, vyjadrením žalovanej k žalobe, elektronickým vyjadrením žalobcov k vyjadreniu žalovaných, vyjadrením žalovanej k vyjadreniu žalobcov a pripojenými spismi tunajšieho súdu č. k. 16D/1677/2017 a 9C/23/2008, zoznamom o lekároch a sestrách, ktorí zabezpečovali starostlivosť o poručiteľa, fotokópiou zdravotnej dokumentácie z hospitalizácie na oddelení klinickej onkológie v dobe od 08.12.2017 do 18.12.2017, záznamom o oznámení úmrtia na oddelení, listom o prehliadke mŕtveho, dekurzmi, vyhláseniami dotknutých osôb o zbavení mlčanlivosti, znaleckým posudkom č. 26/2020 a zistil tento skutkový a právny stav.

7. Právna zástupkyňa žalobcov uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomne podanej žaloby a všetkých písomných podaní s tým, že v rámci dokazovania navrhla okrem listinných dôkazov, ktoré k žalobe pripojila zabezpečiť informácie o lekároch a sestrách, ktoré zabezpečovali starostlivosť o poručiteľa v čase, keď bol umiestnený na oddelení klinickej onkológie FNsP Nové Zámky, denný záznam obsahujúci popis a zmeny zdravotného stavu poručiteľa počas celej doby hospitalizácie a to z dôvodu, aby bolo možné posúdiť a určiť vplyv stavu poručiteľa na utváraní vôle. Navrhla vypočuť svedkov lekárov

a zdravotné sestry, ktoré ošetrovali poručiťa, svedkom závetu a ďalších svedkov, ktorý poznali vzťahy v rodine a vzťahy medzi poručiťom a žalobcami. Čo sa týka neplatnosti závetu namietala vôľovú zložku s tým, že zdravotný stav poručiťa v čase, keď došlo k spisaniu závetu, bol už v takom stave, že notárska zápisnica bola spísaná v tiesni, pod nátlakom s tým, že poručiťel musel vedieť o svojom zdravotnom stave, s predpokladom blížiacej sa smrti. Z týchto dôvodov trvala aj na výsluchu notára, ktorý spisoval závet. V priebehu konania navrhla po výsluchu všetkých svedkov nariadiť znalecké dokazovanie na posúdenie psychického a duševného stavu poručiťa pri spisovaní závetu, nakoľko predmetom konania je otázka platnosti vydedenia a jej dôvodov a v druhej časti otázka platnosti závetu. Mala za to, že nie je dostatočne preukázaná slobodná vôľa poručiťa, závet spísať.

Na záver veci pred rozhodnutím súdu o veci samej uviedla, že znalecký posudok považuje za dôkaz v konaní, ktorého závery v podstate potvrdili tvrdenia žalobcov, ktoré prezentovali od začiatku konania a to, že poručiťelova vôľa nebola slobodná. Znalec v posudku popisuje skutkový stav, vychádza zo záznamov o zdravotnom stave poručiťa v dňoch od 09.12.2017 do 15.12.2017, pričom tieto záznamy a údaje v nich aj vysvetľuje. Konštatuje, že záznamy zodpovedajú zistenému zdravotnému stavu poručiťa v konečnom štádiu onkologického ochorenia. Ku dňu spisovania závetu bol stav poručiťa diagnostikovaný ako delírium, pričom dôsledky tohto záveru a dopad na duševné zdravie poručiťa rovnako znalec podrobne vysvetlil v posudku. Zo záveru posudku jednoznačne vyplýva, že v čase spisovania závetu sa nevedel poručiťel relevantne zamyslieť a posúdiť následky svojho konania, rovnako, že trpel v uvedený deň duševnou poruchou, ktorá vylučuje jeho spôsobilosť na právne úkony. Z týchto dôvodov právna zástupkyňa navrhla žalobe v plnom rozsahu vyhovieť, a bez ohľadu na závery znaleckého posudku opakovane poukázala aj na ďalší dôvod neplatnosti závetu, ktorý spočíva v porušení ust. § 49 Notárskeho poriadku, keď z celého vykonaného dokazovania vyplýva, že notár navštívil poručiťa len raz, a že prišiel do nemocnice už s vyhotoveným závetom. Z uvedeného podľa jej názoru vyplýva, že úkon, ktorý mal predchádzať samotnému spisaniu závetu, a ktorým malo byť zistenie, ako si poslednú vôľu predstavuje poručiťel, v tomto prípade chýbal.

8. Žalobca v 1. rade uviedol, že na podanej žalobe trvá, aj na všetkých písomných podaniach a prednesoch právnej zástupkyne. Jeho vzťah s otcom nebol ideálny, sám potvrdil, že má zlé zážitky z obdobia detstva ohľadom otca, lebo jeho správanie bolo také, že keď prišiel domov pod vplyvom alkoholických nápojov, tak s každým kričal a bol agresívny a jeho ako aj sestry občas fyzicky napadol bezdôvodne a kričal na každého neopodstatnene v mnohých prípadoch s tým, že žalobca žil v spoločnej domácnosti s rodičmi do roku 2008 a opustil ju keď mal 24 rokov. Uviedol, že v čase, keď býval a žil v spoločnej domácnosti s rodičmi, otca sa bál, ale zároveň aj toho, že fyzicky ublíži sestrám a matke. Potom ako odišiel zo spoločnej domácnosti sa s otcom stretával náhodne, komunikácia medzi ním a otcom prebiehala pri stretnutí veľmi komplikovane, záležalo na tom, či mal pozitívne alkoholické nápoje a v akej miere. Keď sa dozvedel, že jeho otec je chorý, skontaktoval sa so sestrou a to žalobkyňou v 2. rade a spolu s ňou išiel navštíviť otca do nemocnice. Pamätal si, že otec bol hospitalizovaný v septembri 2017 a prvýkrát sa stretol s otcom zhruba 3 týždne pred smrťou. Pred hospitalizáciou sa s ním stretol v apríli 2015 na futbale a v septembri 2015 v krčme a stretli sa aj na hodoch toho istého roku a aj predtým na jarmoku v Štúrove. Do obdobia, kedy bol jeho otec hospitalizovaný, ho nenavštívil osobne, žiadnym spôsobom mu nepomohol, čo sa týka jeho zdravotného stavu, a keď bol hospitalizovaný, navštívil ho trikrát, a z toho iba jedenkrát ho videl osobne a bol s ním v kontakte, nakoľko dve návštevy boli také, že sa nevedel stretnúť s otcom, lebo nebol pripustený k stretnutiu. Dôvod, pre ktorý nechcel prijať otca jeho a sestru, bol podľa názoru zdravotnej sestry na oddelení ten, že sa otec na to necíti, aby ich prijal. Keď bol preložený na onkológiu uviedol, že ho bol navštíviť dvakrát, prvýkrát sa k nemu nedostal so sestrou, lebo žalovaná v 2. rade povedala, že ich poručiťel nechce vidieť a v druhom prípade sa k nemu dostal, keď mu otec telefonicky predtým odkázal, že chce vidieť iba deti. Pri tejto návšteve uviedol, že otec nebol schopný priamej čistej reči, lebo bol už v takom štádiu, že nebol schopný a bol medzi nimi len očný kontakt.

9. Žalobkyňa v 2. rade uviedla, že trvá na podanej žalobe v plnom rozsahu a na všetkých písomných podaniach a prednese svojej právnej zástupkyne. Žalobkyňa popísala svoj vzťah k otcovi ako zlý vzťah, lebo mala zlé detstvo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov zo strany otca, pod vplyvom ktorých bol veľmi agresívny a ona so súrodencami mali z neho strach a všetko čo potrebovali riešiť, mohli iba s matkou. Napokon, keď mala žalobkyňa 22 rokov, rodičia sa rozviedli. Žalobkyňa podporila matku k rozvodu manželstva, lebo videla, ako veľmi je psychicky zdeptaná a zničená, pod tlakom neustálych hádok s manželom. Uviedla, že spoločnej domácnosti sa odsťahovala spolu s matkou a súrodencami, pretože sa to už pre správanie otca nedalo vydržať, žiť s ním v spoločnej domácnosti. Od tej doby sa ona ako aj jej súrodenci nestretávali s otcom, iba občas resp. náhodne sa stretli v meste. Keď sa dozvedela,

že otec bol hospitalizovaný v nemocnici, tak sa kontaktovala aj so žalobcami cez otcovu sestru a jej dcéru, ktoré ich informovali, čo sa s otcom stalo a aký je jeho zdravotný stav. Čo sa týka kontaktu v nemocnici, uviedla, že zdravotný stav otca bol zlý, keď sa stretli, vnímal ich ako deti, aj sa rozprával s nimi, a keď odchádzali žalobcovia z jeho izby, uviedla, že otcovi tiekli slzy a pytal sa či príde aj zajtra a žalobkyňa v 3. rade mala prísť na ďalší deň navštíviť otca, ale už to nestihla, lebo zomrel. Žalobkyňa potvrdila súdu, že v čase keď navštívila otca nemala vedomosť o tom, či otec spísal závet alebo nie. Osobne sa nevyjadroval o dôvodoch vydedenia ani o spísaní závetu. Deň po smrti poručiteľa žalobkyňa uviedla, že žalovaná v 2. rade jej telefonicky zavolała a oznámila jej, že otec zanechal závet, ale nekonkretizovala, čo je v ňom uvedené. Potvrdila súdu skutočnosti ohľadom návštevy otca v nemocnici, keď bol hospitalizovaný tak isto, ako to uviedol aj jej brat, žalobca v 1. rade.

10. Žalobkyňa v 3. rade uviedla, že trvá na podanej žalobe, na písomných podaniach a prednese svojej právnej zástupkyne. Uviedla, že v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi bývala do roku 2008 a jej vzťah s otcom nebol dobrý, kvôli jeho požívaniu alkoholických nápojov, po ktorých bol agresívny, a keď mala žalobkyňa 16 rokov, tak ju otec vyhodil a celkovo sa s otcom stretávala do tej doby, kým nedošlo k predaju domu v roku 2012. Potom sa už nestretli, lebo žalobkyňa bola odcestovaná v zahraničí od roku 2012. O tom, že je jej otec chorý sa dozvedela od sestry, žalobkyne v 2. rade. Uviedla, že ani raz nenavštívila otca v nemocnici, ani sa s ním nestretla než zomrel. Predtým, keď nebol hospitalizovaný, keď videla svojho otca, nestretla sa s ním, nerozprávala sa s ním. K jej vzťahu s otcom, čo sa týka detstva uviedla, že napriek jeho správaniu a požívaniu alkoholických nápojov ho ľúbila, ale sa ho bála a uviedla, že viac bol agresívny na brata a sestru a na matku a vzhľadom k tomu, že ona bola vtedy najmenšia, tak na ňu nie. Po rozvoze manželstva jej rodičov, uviedla, že otec ju nikdy nenavštívil, ani neplatil na ňu výživné. Musela si nájsť druhú prácu, aby si mohla platiť školu, pretože matkin plat nestačil, aby mohla živiť tri deti. Od toho obdobia z detstva uviedla, že trpí úzkosťami a depresiami. Od roku 2012 žije v Taliansku. O zdravotnom stave sa dozvedela od žalobkyne v 2. rade v októbri 2017. Keďže bola v zahraničí, uviedla, že mu pomoc poskytnúť nevedela a mala za to, že aj keby mu chcela pomôcť, on by tú pomoc neprijal.

11. Právny zástupca žalovaných uviedol, že považuje žalobu v obidvoch žalobných petitoch za nedôvodnú a súhlasil s návrhom na vykonanie dokazovania v tom rozsahu, ako to navrhla aj právny zástupkyňa žalobcov. Najmä trval na výsluchu notára, ktorý závet spisoval, aby sa preukázalo, aký bol zdravotný stav poručiteľa v čase spísania závetu, a za akých okolností došlo k jeho spísaniu. Mal za to, že je potrebné ozrejmiť nie len 3 dni pred smrťou, ale obdobie starostlivosti o poručiteľa za ten čas, keď už nežil so žalobcami. Zotrval na tom, že žalovaná v 2. rade spolu so žalovanou v 1. rade sa celý ten čas starali o poručiteľa a žili v harmonickom vzťahu. Na dôkaz tohto tvrdenia navrhoval vykonať výsluchy svedkov. Čo sa týka Listiny o vydedení, trval na tom, že pomoc nestačí prejavíť tým, že žalobkyňa sa vyjadří, že mala rada svojho otca, ale predovšetkým činmi a starostlivosťou a z tohto dôvodu mal za to, že aj dôvody vydedenia, ktoré sú spísané v závete sú pravdivé a dané, preto žiadal žalobu zamietnuť. S návrhom právnej zástupkyne žalobcov na nariadenie znaleckého dokazovania nesúhlasil s odôvodnením, že ho považoval za predčasný a nedôvodný, keď mal za to, že už v tom štádiu konania súd vykonal dostatočné dokazovanie a formálne a ani materiálne nedostatky notárskej zápisnice nepostrehol. Poukázal na výpoveď notára, ktorý závet a Listinu o vydedení spisoval, a ktorý jednoznačne vysvetlil okolnosti zákonnosti postupu, Listiny notárskej zápisnice o závete aj z hľadiska obsahu. Trval na výpovedi svedkov závetu s tým, že čo sa týka svedka pána P., toho nebude možné vypočuť, pre jeho nepriaznivý zdravotný stav. Po predložení a oboznámení sa so znaleckým posudkom uviedol, že poručiteľ chcel spísať závet a Listinu o vydedení tak, ako je to uvedené v notárskej zápisnici, ktorú považoval za zákonnú, samotný notár, ktorý závet a Listinu o vydedení spisoval uviedol, že určite by závet neurobil, keby závetca neprejavil svoju vôľu. Uvedené považoval za rozpor so závermi znaleckého posudku, podľa ktorého poručiteľ nebol schopný prejavíť svoju vôľu. Tento rozpor podľa jeho názoru odstránený nebol, a preto nebol dôvod jednoznačne nad všetky pochybnosti odmietnuť vyjadrenie notára Mgr. Dancziho. Na záver pred rozhodnutím vo veci samej uviedol, že napriek záverom znaleckého posudku žalované akceptujú závery tohto posudku, i keď na vec majú svoj vlastný názor a nad všetky pochybnosti, podľa ich názoru rozpory odstránené neboli. Pokiaľ išlo o spochybnenie postupu notára podľa § 49 Notárskeho poriadku s prihliadnutím na jeho vyjadrenie, ale i celkové komplexné dôkazy, ktoré boli produkované, podľa jeho názoru nie je jednoznačný dôvod neplatnosti Listiny o vydedení. Čo sa týka nároku na náhradu trov konania navrhol, vzhľadom na okolnosti celého tohto prípadu zväžiť možnosť nepriznania trov s prihliadnutím aj na to, že pasívne legitimovaná je žalovaná v 1. rade ako maloletá.

12. Žalovaná v 1. rade uviedla, že mala veľmi dobrý vzťah s poručiťom, aj keď jej nebol biologickým otcom. Nepamätala sa na to, že od tej doby, ako žila v spoločnej domácnosti s poručiťom a matkou, že by ho navštívili jeho deti, alebo nejaký spôsobom komunikovali. Keď bol pán W. hospitalizovaný, uviedla, že stále ho s matkou chodili pravidelne navštevovať, aj spolu s bratom. Podľa jej vedomostí žalobcovia nevedeli o zdravotnom stave svojho otca a dozvedeli sa ho od nebohej babky, teda matky pána W.. Nesúhlasila s tvrdením žalobcov, čo sa týka ich návštev v nemocnici, lebo ona bola prítomná s matkou pri všetkých návštevách a uviedla, že keď prišiel za pánom W. žalobca v 1. rade a žalobkyňa v 2. rade tak potom, ako vošli do izby, kde sa nachádzal ich otec sa matka žalovanej v 1. rade pýtala: „P. a F.“ a potom matka žalovanej v 1. rade povedal pánovi W., že sú tu jeho deti a chcú s ním hovoriť a pán W. vyhlásil: „Ja ich nechcem vidieť, nemám o ne záujem.“ Potom podľa jej tvrdenia žalovaná v 2. rade vyvolala von žalobkyňu v 2. rade, kde si vymenili telefónne čísla, aby žalovaná v 2. rade, aby žalovaný v 2. rade mohla informovať žalobkyňu o zdravotnom stave ich otca. Čo sa týka ďalších návštev žalobcov na oddelení onkológie, uviedla, že iba v jednom prípade sa stalo, že poručiťel prijal svoje deti, ale bol už v takom stave, že nedokázal s nimi hovoriť. Nesúhlasila s tvrdením žalobcov, že poručiťel požíval alkoholické nápoje a pod ich vplyvom mal byť vulgárny a agresívny, lebo odkedy žil pán W. a býval v spoločnej domácnosti so žalovanými, nikdy sa takéto nestalo. Tiež uviedla, že poručiťel nikdy nechcel hovoriť o svojom vzťahu k vlastným deťom, resp. čo k nim cíti. Nepamätala sa na okolnosti ohľadom spísania závetu, lebo uviedla, že to riešila jej matka, uviedla, že závet sa spísal v nemocnici s tým, že predtým si jej matka pýtala povolenie od pána primára, či je možné s poručiťom takéto niečo spísať, či je pri vedomí, či nie je pod vplyvom liekov a primár potvrdil, že je to možné a že poručiťel nie je pod žiadnym nátlakom a bol pri riadnom vedomí. Potvrdila súdu, že bola prítomná pri spisovaní závetu a boli tam prítomní pán notár, žalovaná v 1. rade, žalovaná v 2. rade a traja svedkovia. Pamätala si, že poručiťel sám povedal, že chce spísať takýto závet. Uviedla, že ťažko sa mu dalo rozumieť čo hovorí, ale žalovaná v 2. rade mu rozumela, a preto to ona hovorila notárovi, čo treba písať. Uviedla, že poručiťel závet nepodpísal, podpísali ho traja svedkovia.

13. Žalovaná v 2. rade uviedla, že nesúhlasí s tvrdeniami žalobcov, že závet bol poručiťom spísaný pod nátlakom, lebo ona predtým celú vec konzultovala s primárom, či je možné, aby poručiťel tento závet spísal. Potom ako primár oznámil žalovanej v 2. rade, že je možné spísať závet, tak vybavila notára, ktorý prišiel do nemocnice a závet sa spísal pred tromi svedkami a bol prítomný aj primár, ale nie pri spísaní celého závetu, ale iba určitú dobu. Svedkovia boli pani P., H. D., F. P. a pán F. - sused. Uviedla, že neoznámila žalobcom, že došlo k spísaniu závetu zo strany ich otca. Čo sa týka vydedenia, uviedla, že poručiťel jej viackrát počas života povedal, že chce svoje deti vydediť, ale konkrétne sa nevyjadril prečo, povedal iba toľko, že nemali dobré vzťahy. Čo sa týka stretávania poručiťela s deťmi vedela iba toľko od poručiťela, že sa náhodne stretli na jarmoku v Šuranoch, keď poručiťel stretol dcéru P., ktorá otočila hlavu a nechcela sa stretnúť a ani hovoriť s otcom a so synom F. sa podľa jej vedomostí poručiťel stretol v pohostinstve v Lipovej a že sa syn tváril, že otec je pre neho úplne cudzí človek. Čo sa týka okolností spisovania závetu a Listiny o vydedení v nemocnici uviedla, že poručiťel riadne počul, čo sa ho pán notár pýta a rozprával po tichšie. Notárska zápisnica podľa žalovanej v 2. rade sa do písomnej podoby vytlačila na Notárskom úrade. Podľa jej názoru poslednou vôľou poručiťela bolo spísanie závetu tak, že chce svoje deti vydediť a s majetkom naložiť tak, že ho chcel dať dcére žalovanej v 2. rade, lebo po čase sa chceli zosobášiť. S poručiťom žila 4 roky v jeho byte. Uviedla, že poručiťel ju požiadal o spísanie Listiny o vydedení a aj závetu. Mala za to, že keď bol poručiťel odkázaný na pomoc svojich detí, tie mu nepomohli a neprejavili o neho žiadny záujem. Neinformovali sa o jeho zdravotnom stave, ani keď bol v domácom ošetrovaní ani keď bol hospitalizovaný. Poručiťel sa nebránil počas 4 rokov spoločného života so žalovanou v 2. rade, aby sa stretol so svojimi deťmi. Svedkov k spísaniu závetu kontaktovala lebo ju o to požiadal pán notár.

14. Vykonaným dokazovaním bolo súdu bezosporne preukázané zo spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 16D 1677/2017, že U. W. zomrel dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom A. N., I. XXX/XX a v tomto konaní sa prejednáva dedičstvo po poručiťovi a potvrdením o lustrácii poručiťela v Notárskom centrálnom registri závetov (NCRza) bolo zistené, že zanechal notársku zápisnicu spísanú notárom Mgr. Petrom Danczim pod č. N 1337/2017, NZ 58455/2017, NCRza 7339/2017, ktorá obsahuje závet a Listinu o vydedení, podľa ktorej poručiťel, závetca v Listine o vydedení uviedol, že sa rozhodol pre prípad svojej smrti zdedenia všetkého svojho majetku, vydediť svojich potomkov ako neopomenuteľných dedičov a) syna F. W., b) dcéru P. P., rod. W., c) dcéru O. H.. W., pričom ako dôvod vydedenia uviedol dôvod uvedený v § 469a odsek 1 písm. b) OZ, v znení neskorších predpisov, keďže jeho deti ho už niekoľko rokov vôbec

nenavštevovali, nekontaktovali a nejavili o neho vôbec žiadny záujem, ktorý by ako potomkovia mali prejavovať, pričom on by sa ich záujmu nebránil. V časti závetu uviedol, že pri voľnom rozhodovaní, rozumom čistým, bez akéhokoľvek nátlaku alebo nahovárania a po zrelej úvahe pre prípad svojej smrti ohľadom svojho majetku rozhodol tak, že celý svoj hnuťelný a nehnuteľný majetok a všetky práva a iné majetkové hodnoty, všetok majetok, ktorý vlastní ku dňu spísania závetu, a ktorý bude vlastníť v čase smrti zanechal výlučne X. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt A. N.. Zároveň pre prípad svojej smrti zriadil poručiteľ v prospech X. M., rod. I., nar. XX.XX.XXXX, súčasné miesto trvalého pobytu A.É. N., vecné bremeno - právo bezplatne a doživotne užívať všetky nehnuteľnosti, ktoré mal poručiteľ vo svojom výlučnom vlastníctve, a ktoré budú predmetom dedenia a je k nim možné zriadiť vecné bremeno. V notárskej zápisnici je ďalej uvedené, že závetca bol poučený konajúcim notárom o neopomenuteľných dedičoch podľa § 479 OZ a o možnosti zmeny a odvolania závetu a Listiny o vydedení. Z tohto spisu je tiež evidentné, že poverená súdna komisárka, notárka Mgr. Orsolya Szókö, uznesením zo dňa 06.06.2018, č. k. 16 D 1677/2017-92, Dnot 17/2018, odkázala žalobcov ako neopomenuteľných dedičov, aby v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podali na Okresný súd Nové Zámky žalobu proti maloletej X. M., nar. XX.XX.XXXX a X. M., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom A. N. o určenie, že dôvody vydedenia uvedené v Listine o vydedení spísanej do notárskej zápisnice notárom Mgr. Petrom Danczim zo dňa 15.12.2017 pod číslom N 1337/2017, NZ 58455/2017 registrovanej v NCRza pod č. 7339/2017 nie sú dané a žalobu proti maloletej X. M., nar. XX.XX.XXXX a X. M., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom A. N., o určenie, že závet s vydedením spísaný do notárskej zápisnice notárom Mgr. Petrom Danczim zo dňa 15.12.2017 pod číslom N 1337/2017, NZ 58455/2017 registrovaný v NCRza pod č. 7339/2017 je absolútne neplatný. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.06.2018.

- spisom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9C/23/2018 bolo súdu preukázané, že manželstvo poručiteľa U. W., nar. XX.XX.XXXX a jeho manželky Y. W., nar. XX.XX.XXXX, bolo právoplatne rozvedené rozsudkom sp. zn. 9C/23/2008-18, zo dňa 19.03.2008 a v tom čase už iba maloletá O. W., nar. XX.XX.XXXX bola zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju zastupovala a spravovala jej majetok a otec dieťaťa bol zaviazaný platiť mesačne výživné na maloletú O. sumou 1.000,- Sk, vždy do 15.-teho toho ktorého mesiaca vopred, vždy k rukám matky, počnúc od právoplatnosti rozsudku. Súd upravil styk s otcom s maloletou O. W.X., nar. XX.XX.XXXX, neobmedzene.

- zoznamom o lekároch a sestrách, ktorí zabezpečovali starostlivosť o poručiteľa v čase jeho hospitalizácie na oddelení klinickej onkológie FNsP Nové Zámky na žiadosť súdu predložila takýto zoznam, z ktorého je evidentné, že P. F. T. bol vedúcim lekárom, primárom oddelenia a P. D. Q. bola ošetrojúcou lekárkou. Následne boli uvedení ďalší lekári, ktorí tvorili konzílium, zdravotné sestry a sanitári.

- fotokópiou zdravotnej dokumentácie z hospitalizácie na oddelení klinickej onkológie v dobe od 08.12.2017 do 18.12.2017 FNsP predložila súdu kompletnú dokumentáciu, vrátane chorobopisu pána U. W., ktorý bol prijatý na oddelenie onkológie, pre zhubný nádor chvosta podžalúdkovej žľazy a sekundárny zhubný nádor pečene. V rámci týchto záznamov z Listu o prehliadke mŕtveho bolo zistené, že poručiteľ zomrel 18.12.2017 o 03.30 hod. na onkologickom oddelení. Z Dekurzov, teda denných záznamov o zdravotnom stave pacienta, FNsP preukázalo zdravotný stav poručiteľa odo dňa prijatia až po jeho úmrtie, každý deň, akým spôsobom sa vyvíjal a čo bolo zistené u pacienta.

- znaleckým posudkom č. 26/2020 ohľadom duševného stavu nebohého U. W., ktorý posudok vypracoval MUDr. Ján Bernát, MPH, znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, na strane 13 a 14 znalec vychádza zo zadováženej zdravotnej dokumentácie odo dňa 09.12.2017, kde už v tento deň bol pacient dezorientovaný a potreboval byť fixovaný do 12.12.2017 bol v lekárskech záznamoch údaj o tom, že pacient je orientovaný a od 12.12.2017 bol pacient dezorientovaný i počas lekárskej vizity, na oslovenie odpovedá, ale ošetrojúci lekár nevie posúdiť adekvátnosť odpovedí, pre poruchy artikulácie. Zo sesterského záznamu z nočnej služby zo 14.12.2017 teda nočná služba pred dennou 15.12.2017, počas ktorej bol podpísaný závet, udáva, že pacient spal prerušovane, občas nahlas rozprával. V deň podpísania závetu, teda 15.12.2017, lekárske záznamy uvádzajú, že pacient je intermitentne dezorientovaný, sesterský záznam z dennej služby uvádza, že pacient počas dňa neprijímal žiadnu stravu a bola podaná infúzia. Podľa znalca tieto záznamy zodpovedajú klinickému obrazu delíria, pri telesnom ochorení, v prípade probanda pri konečnom štádiu onkologického ochorenia. Diagnóza delíria vylučuje spôsobilosť na akékoľvek právne úkony. Proband delíriom trpel minimálne od 12.12.2017. V závere znaleckého posudku znalec jednoznačne odpovedal na rôzne otázky, ktoré mu boli zadané súdom na základe uznesenia sp. zn. 9C/47/2018-271 zo dňa 25.02.2020, z ktorých súd vyberá tie najpodstatnejšie, a to že znalec sa jednoznačne vyjadril, že dňa 15.12.2017 poručiteľ nebol schopný prejsť svoju poslednú vôľu a z forenzného hľadiska v žiadnej miere posúdiť a vyhodnotiť sám aktuálnu právnu a skutkovú situáciu. Znalec tiež uviedol, že poručiteľ v čase spísania závetu trpel duševnou

poruchou, ktorá vylučuje spôsobilosť na právne úkony. Poručiteľ dňa 15.12.2017 znalec uvádza, že sa nemohol zamyslieť a relevantne posúdiť následky svojho konania.

15. Podľa ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

16. Podľa ustanovenia § 40a veta prvá OZ, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, § 140, § 145 odsek 1, § 479, § 589 a § 701 odsek 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovoľá.

17. Podľa ustanovenia § 469a odsek 1 písm. b) OZ, poručiteľ môže vydediť potomka, ak o poručiťela trvalo neprejavuje opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať.

18. Podľa ustanovenia § 476 odsek 1, 2, 3 OZ, poručiteľ môže závet buď napísať vlastnou rukou alebo ho zriadiť v inej písomnej forme za účasti svedkov alebo vo forme notárskej zápisnice. odsek 2, v závete musí byť uvedený deň, mesiac a rok, kedy bol podpísaný, inak je neplatný. odsek 3, spoločný závet viacerých poručiťelov je neplatný.

19. Podľa ustanovenia § 476d odsek 1, 5 OZ, poručiteľ môže prejaviť svoju poslednú vôľu do notárskej zápisnice, osobitný zákon ustanovuje, kedy sa musí úkon urobiť pred svedkami. odsek 5, v listine musí byť uvedené, že poručiteľ nemôže čítať alebo písať, kto listinu napísal a kto nahlas prečítal a akým spôsobom poručiteľ potvrdil, že listina obsahuje jeho pravú vôľu. Obsah listiny sa musí po jej spísaní pretlmočiť do znakovkej reči, aj toto sa musí v listine uviesť. Listinu musia svedkovia podpísať.

20. Podľa ustanovenia § 49, zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok), ak spisuje notár notársku zápisnicu s osobou, ktorá nemôže čítať alebo písať, priberie dvoch svedkov úkonu. Títo svedkovia musia byť prítomní pri prejave vôle účastníka o tom, čo sa má pojať do zápisnice, pri prečítaní zápisnice a jej schválení tým účastníkom, v záujme ktorého boli pribratí. Tieto okolnosti musia byť v zápisnici uvedené.

21. Podľa ustanovenia § 50, zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok), svedkami totožnosti a svedkami úkonu nemôžu byť osoby, ktoré nie sú spôsobilé na právne úkony v plnom rozsahu, ďalej tí, ktorí pre svoj telesný alebo duševný stav nie sú schopní vydať svedectvo, alebo tí, ktorí nevedia alebo nemôžu čítať alebo písať. Ďalej nimi nemôžu byť osoby blízke účastníkom, tí, ktorí sú na veci zúčastnení, a zamestnanec notára, ktorý zápisnicu spisuje, prípadne jeho spoločník.

22. Na základe vykonaného dokazovania v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že je potrebné žalobe žalobcov vyhovieť. Poručiteľ U. W., nar. XX.XX.XXXX, zomrelý dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom A. N., I. XXX/XX, zanechal svoj majetok, ktorý nadobudol počas svojho života závetom, vo forme notárskej zápisnice na v tom čase maloletú X. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Nové Zámky a pre zákonnú zástupkyňu maloletej X. M., nar. XX.XX.XXXX zriadil v jej prospech vecné bremeno - právo bezplatne a doživotne užívať všetky nehnuteľnosti, ktoré mal poručiteľ vo svojom výlučnom vlastníctve, a ktoré budú predmetom dedenia. V tejto istej notárskej zápisnici zriadil aj Listinu o vydedení, podľa ktorej poručiteľ pre prípad svojej smrti z dedenia všetkého svojho majetku vydedil svojich potomkov ako neopomenuteľných dedičov - žalobcov v 1., 2. a 3. rade, pričom ako dôvod vydedenia uviedol § 469a odsek 1 písm. b) OZ vzhľadom na to, že jeho deti ho už niekoľko rokov nenavštevujú, nekontaktujú a nejavia o neho žiadny záujem, ktorý by ako potomkovia mali prejavovať, pričom poručiteľ by sa ich záujmu o neho nebránil.

23. Vydedenie je jednostranný výslovný prejav poručiťelovej vôle, ktorým sa potomkovi ako neopomenuteľnému dedičovi odníma právo, ktoré by mu inak patrilo podľa zákona. Vydedenie má rovnaké právne následky ako dedičská nespôsobilosť podľa § 469. Rozdiel je iba v tom, že dedičská nespôsobilosť nastáva priamo zo zákona, naproti tomu vydedenie je prejav poručiťelovej vôle. Vydedením možno vylúčiť potomkov z dedenia úplne, na rozdiel od závetu, v ktorom nesmie poručiteľ potomkov opomenúť. Ak by tak urobil a opomenul priznať v závete maloletým potomkom aspoň toľko, koľko robí ich dedičský podiel zo zákona a plnoletým potomkom aspoň toľko, koľko robí jedna polovica ich dedičského podielu zo zákona, bol by závet v tejto časti neplatný (§ 479 OZ). Vydedený dedič nededí. Materiálnou náležitosťou vydedenia je existencia konkrétneho dôvodu vydedenia, uvedeného v zákone.

Pre všetky dôvody vydedenia taxatívne vymedzené v § 469a odsek 1 OZ je charakteristické negatívne správanie sa potomka v rozpore s dobrými mravmi. Otázka platnosti vydedenia sa posudzuje vždy ku dňu, keď poručiteľ urobil tento úkon. Z formálneho hľadiska je vydedenie právny úkon pre prípad smrti. Platnosť listiny o vydedení je podmienená tým, že musí vyhovovať všeobecným náležitostiam právnych úkonov (§34 a nasl. OZ), ako aj špeciálnym náležitostiam ustanoveným pre tento právny úkon. Listina o vydedení musí obsahovať náležitosti uvedené v § 476 odsek 2 OZ. Listina o vydedení môže byť spísaná samostatne alebo spolu so závetom v jednej listine. Listinu o vydedení možno uložiť do notárskej úschovy a môže byť spísaná do notárskej zápisnice alebo prevzatá notárom do úschovy a vedie sa v Notárskom centrálnom registri závetov.

Čo sa týka konkrétneho dôvodu vydedenia, uvedeného v ust. § 469a odsek 1 písm. b) OZ, ktorý dôvod je uvedený v Listine o vydedení, na základe ktorej poručiteľ U. W. chcel vydediť svojich neopomenuteľných dedičov, súdna prax nepovažuje za neprejavenie opravdivého záujmu o poručiteľa prípad, ak nezujem potomka bol v značnej miere vyvolaný samotným poručiteľom (napr., že vzájomný vzťah medzi dcérou a jej otcom nemal povahu štandardného vzťahu rodiča a potomka, že otec sa o dcéru nezaujímal od jej narodenia, nebudoval si k nej vzťah od detstva, skutočnosť, že nebol medzi nimi vytvorený vzťah rodiča a dieťaťa nemožno klásť za vinu dcére). Poručiteľ sa za svojho života môže dovoliavať pomoci a opravdivého záujmu od svojho potomka len vtedy, ak sám nevyvolal stav, ktorý by potomkovi bránil pomôcť poručiteľovi a prejavovať o neho záujem.

24. Všeobecne pod pojmom závet možno označiť jednostranný prejav vôle fyzickej osoby (poručiteľa), ktorým určuje, kto a v akom rozsahu sa má stať dedičom po jeho smrti. Na závet ako na prejav vôle sa vzťahujú požiadavky zákona, od zachovania ktorých závisí platnosť právneho úkonu. Závet musí spĺňať všeobecné podmienky podľa ustanovení § 35, § 37, § 38, § 39 a § 40 OZ, to znamená, že musí byť urobený slobodne, určite a zrozumiteľne, zriaďovateľ závetu musí byť na tento právny úkon spôsobilý a nesmie ho urobiť v duševnej poruche, závet nesmie svojím obsahom alebo účelom odporovať zákonu, obchádzať zákon alebo sa priečiť dobrým mravom a musí byť zriadený vo forme, ktorú vyžaduje zákon, ako aj špecifické podmienky podľa ustanovení § 476 - § 479. Spoločnými podstatnými náležitosťami a požiadavkami na platnosť závetu sú: písomná forma, uvedenia dňa, mesiaca a roka podpísania závetu a samotný podpis poručiteľa na závete. Práve podpisom poručiteľa na závete sa dovŕšuje obsah závetu. Podpis musí byť umiestnený na konci textu závetu. Všetko, čo nasleduje za podpisom alebo čo sa za závet dodatočne dopíše a súčasne nepodpíše, nie je relevantný prejav vôle poručiteľa.

Každý, kto je spôsobilý zriadiť závet, môže prejavíť svoju poslednú vôľu do notárskej zápisnice. Poručiteľ prejaví svoju poslednú vôľu ústne do zápisnice pred notárom. Notársku zápisnicu spíše na žiadosť účastníka hociktorý notár na území Slovenskej republiky. Postupuje pritom podľa Notárskeho poriadku. V závere notárskej zápisnice je potrebné uviesť doložku o tom, že účastníkovi bol obsah zápisnice pretlmočený, a že účastník s ním súhlasí. Ak bol pribratý tlmočník, pripojí na notársku zápisnicu svoj podpis. Notárska zápisnica musí obsahovať:

- a) miesto, deň, mesiac a rok spísania notárskej zápisnice,
- b) meno, priezvisko a sídlo notára,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo, dátum narodenia a trvalé bydlisko účastníkov, ich zástupcov, svedkov, dôverníkov a tlmočníkov,
- d) vyhlásenie účastníkov, že sú spôsobilí na právne úkony,
- e) údaj o tom, ako bol preukázaná totožnosť účastníkov a svedkov, najmä druh a číslo platného preukazu totožnosti účastníka,
- f) ak je účastníkom právnická osoba, údaj o tom, ako bola preukázaná jej existencia a oprávnenie v jej mene aj konať,
- g) obsah právneho úkonu,
- h) údaj o tom, že zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená,
- i) podpisy účastníkov alebo ich zástupcov, a ak boli prizvaní, tiež svedkov, dôverníkov a tlmočníkov, ak podpisuje notársku zápisnicu za právnickú osobu, ako účastníka fyzická osoba oprávnená v jej mene konať, pripojí iba svoj podpis,
- j) odtlačok úradnej pečiatky notára a jeho podpis.

Ak spisuje notár notársku zápisnicu s osobou, ktorá nemôže čítať alebo písať, priberie dvoch svedkov k úkonu. Títo svedkovia musia byť prítomní pri prejave vôle poručiteľa o tom, čo sa má pojať do zápisnice, pri prečítaní zápisnice a jej schválení poručiteľom. Tieto okolnosti musia byť v zápisnici uvedené. Ak notár spíše formou notárskej zápisnice závet, listinu o vydedení alebo odvolanie týchto úkonov, zabezpečí bez zbytočného odkladu po vykonaní tohto úkonu jeho zaregistrovanie v Notárskom centrálnom registri závetov.

Podľa judikátu R 9/1978 pre posúdenie prejavu vôle poručiťľa obsiahnutého v závete, sú rozhodujúce okolnosti, za ktorých bol závet vyhotovený, t.j. stav v čase, keď robil závet o svojom majetku.

25. Súd ako prvoradá otázku skúmal aktívnu a pasívnu legitímáciu v súdenom spore, naliehavý právny záujem na podanej žalobe v súlade s ustanovením § 137 ods.1 písm. c) C.S.P., zákona č. 160/2015 Z. z, s tým, že naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného právneho predpisu. Žalobcovia v danom prípade preukázali naliehavý právny záujem na podaní žaloby uznesením č. k. 16D/1677/2017-92, Dnot 17/2018 zo dňa 06.06.2018, keď boli Okresným súdom Nové Zámky v dedičskej veci po nebohom U. W., zomrelom XX.XX.XXXX odkázaní na podanie žaloby na tunajšom súde, v lehote 60 dní od právoplatnosti uznesenia proti žalovaným o určenie, že dôvody vydedenia uvedené v Listine o vydedení spisanej do notárskej zápisnice nie sú dané, a že závet s vydedením spisovaný do notárskej zápisnice Mgr. Petrom Danczim dňa 15.12.2017 pod číslom N 1337/2017, NZ 58455/2017 registrovanej v NCRza pod č. 7339/2017 je absolútne neplatný.

Čo sa týka aktívnej legitímácie, žalobcovia sú zákonnými, neopomenuteľnými dedičmi po nebohom poručiťľovi U. W., zomr. XX.XX.XXXX, ktorý bol ich otcom, a ktorí v konaní namietajú neplatnosť závetu, ktorý považujú za absolútne neplatný podľa ust. § 37 odsek 1 OZ, nakoľko závet nespĺňa základné náležitosti požadované zákonom na vôľu subjektu, ktorý tento právny úkon urobil. Nedostatok prejavu vôle poručiťľa, obsiahnutý v závete vidia v tom, že prejav vôle poručiťľa nebol urobený slobodne a vážne, lebo bol ovplyvnený viacerými faktormi. Zároveň sa domáhajú určenia neplatnosti dôvodov vydedenia uvedených v Listine o vydedení, spisanej do notárskej zápisnice, teda sú aktívne legitímovanými stranami sporu v tomto konaní. Čo sa týka pasívnej vecnej legitímácie v spore žalobcovia správne označili za žalovaných žalovanú v 1. a žalovanú v 2. rade, nakoľko poručiťľ v závete spísaného formou notárskej zápisnice ustanovil za závetných dedičov žalovanú v 1. rade a žalovanú v 2. rade, pre ktorú zriadil vecné bremeno - právo bezplatne a doživotne užívať všetky nehnuteľnosti, ktoré nadobudol počas života poručiťľa.

26. Súd ako ďalšiu otázku skúmal, či závet spĺňa formálno-právne náležitosti podľa zákonného ustanovenia § 476 a § 476d Občianskeho zákonníka, keďže v danom prípade išlo o závet a Listinu o vydedení, spísané do notárskej zápisnice. Súd dospel k záveru, že Listina o vydedení a závet spĺňa podmienky podľa ustanovení §§ 476 a 476d OZ, čo sa týka formálno-právnych náležitostí, pretože notárska zápisnica obsahuje všetky údaje, ktoré má obsahovať, a ktoré súd uviedol v bode 24 a na tieto súd odkazuje. Neplatnosť v časti závetu žalobcovia preukázali v porušení ustanovenia § 49 a 50 Notárskeho poriadku, keď notár bol povinný prerokovať obsah závetu s poručiťľom a to za prítomnosti svedkov, lebo v uvedených ustanoveniach sa výslovne uvádza, že svedkovia musia byť prítomní pri prejave vôle o tom, čo sa má pojať do zápisnice, to znamená, že samotnej návšteve notára pri podpísaní závetu, by mala predchádzať ešte jedna návšteva alebo stretnutie, pri ktorej mal poručiťľ za prítomnosti svedkov povedať, čo vlastne chce, aby pre neho notár urobil. Z vykonaného dokazovania však jednoznačne vyplýva, že žalované túto skutočnosť v konaní nepreukázali a takéto stretnutie sa neuskutočnilo, naopak bolo potvrdené, ako výpoveďami svedkov závetu, tak aj samotným notárom, že notár prišiel do nemocnice s hotovou notárskou zápisnicou, pričom mu poručiťľ ani sám, ani za prítomnosti svedkov nemal ako povedať, čo vlastne od neho ako notára požaduje a z týchto dôvodov nebola zodpovedaná podstatná otázka a to, na základe akých informácií a od koho získal tieto informácie, notár závet pripravoval, keď bol v kontakte s poručiťľom len jedenkrát, a pri tejto príležitosti už mal závet pripravený, ktorý v nemocnici svedkovia hneď aj podpísali.

27. Súd sa zaoberal otázkou, či sú splnené podmienky podľa ust. § 469a ods. 1 písm. b) OZ v Listine o vydedení spisanej v notárskej zápisnici a dokazovaním a to najmä výpoveďami svedkov navrhnutých stranou žalobcov dospel k záveru, že nie sú naplnené zákonné dôvody vydedenia, nakoľko samotní žalobcovia ako deti poručiťľa, ale aj svedkovia, a to matka žalobcov, sestra poručiťľa, brat poručiťľa potvrdili súdu, že poručiťľ počas celého svojho života žiadnym spôsobom neprispel k rozvoju pozitívnych citových väzieb so žalobcami ako svojimi deťmi. Svojim správaním, tým, že často požíval alkoholické nápoje, po vplyvom ktorých bol vulgárny a agresívny a neraz aj fyzicky napadol niektoré svoje dieťa viedli k postupnému citovému ochladeniu a odcudzeniu ako vo vzťahu v tom čase manželke, matke žalobcov, tak aj voči vlastným deťom. Žalobcovia sami potvrdili vo svojich výpoveďiach, že v dôsledku správania svojho otca zažívali psychickú traumu, keď žalobkyňa v 3. rade uviedla, že bola situácia, keď ju otec vyhnal z domu, musela si pobaliť svoje veci a opustiť vlastný domov, kde vyrastala spolu so svojimi súrodencami. Tieto nezhody a správanie poručiťľa vyústilo zo strany matky žalobcov do podania návrhu o rozvod manželstva a na základe rozsudku Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9C/23/2018-18 zo dňa

19.03.2008 bolo aj právoplatne rozvedené a to ku dňu 22.04.2008. Všetci svedkovia zo strany žalobcov, ktorých súd vyššie menoval potvrdili, že pokiaľ poručiteľ nepožíval alkoholické nápoje, dalo sa s ním úplne normálne vychádzať a bol dobrým otcom a manželom, ale keď požil alkoholické nápoje, zmenil sa na vulgárneho, agresívneho človeka, ktorý sa dokázal v takom stave iba hádať a vyvolávať hádky, a toto zanechalo stopy na vlastných deťoch, ktoré ho napriek tomu mali radi a ktoré mu chceli poskytnúť pomoc aj na sklonku života, v čase jeho choroby, ktorú ale poručiteľ odmietol a v konaní bolo preukázané, že pred smrťou sa poručiteľ stretol iba so žalobcami v 1. a 2. rade a v stave, keď už nedokázal vnímať celú situáciu a hovoriť so svojimi deťmi a so žalobkyňou v 3. rade sa nestretol, nakoľko tá žije v zahraničí a nestihla sa dostať k svojmu otcovi a navštíviť ho ešte v čase, keď žil. Svedeckými výpoveďami rodinných príslušníkov žalobcov bolo potvrdené, že sa nikdy deťom osobitne nevenoval, nejvil o nich žiadny záujem, nehral sa s nimi a žiadnym spôsobom neprispieval k rozvoju zdravých väzieb rodiča s dieťaťom. Dôsledkom psychickým traum boli aj skutočnosti, ktoré potvrdili vo svojich výpovediach žalobkyne v 2. a 3. rade, ktoré mali zo správania svojho otca zdravotné problémy a museli vyhľadať pomoc odborníka a požívať antidepressívne medikamenty. Z tohto všetkého je možné vyvodiť, že za zlé vzťahy a za odcudzenie medzi poručiteľom a žalobcami, jeho deťmi, môže práve poručiteľ, ktorý ich sám zapríčinil svojim správaním, keď vo svojich deťoch celý život vyvolával pocit strachu a dokonca vlastné deti vinil z rozvodu svojho manželstva. Napriek takémuto správaniu poručiteľa, žalobcovia prejavovali o poručiteľa záujem a chceli mu pomôcť najmä v čase, keď sa dozvedeli, že trpí nevyliciteľnou chorobou, a že má vážne zdravotné problémy, ale poručiteľ odmietol stretnúť sa so žalobcami a komunikovať s nimi. Preto podľa názoru súdu neboli splnené zákonné podmienky a dôvody vydedenia podľa ust. § 469a odsek 1 písm. b) OZ, s poukazom na vyššie uvedené a s poukazom aj na komentár k ust. § 469a odsek 1 písm. b) OZ, keď súdna prax nepovažuje za neprejavenie opravdivého záujmu o poručiteľa prípad, ak nezáujem potomka bol v značnej miere vyvolaný samotným poručiteľom, čo je presne daný prípad, keď samotné správanie poručiteľa počas života v spoločnej domácnosti so žalobcami, ktorí boli vo väčšej miere maloletí, kým spoločne žili a správanie poručiteľa zanechalo pre nich celoživotnú traumu a strach, nemôžu zodpovedať tomuto zákonnému ustanoveniu a dôvodu vydedenia. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 173/1996, kde súd uviedol „...pri posudzovaní otázky, či existuje dôvod vydedenia, uvedený v § 469a odsek 1 písm. b) OZ nemožno opomenúť ani konkrétne možnosti dediča prejavovať takýto záujem a tiež okolnosti, za ktorých k vydedeniu došlo, najmä či potomkovi v prejavovaní opravdivého záujmu o poručiteľa nebránili objektívne okolnosti, prípadne či zo strany potomka nejde o nezavinené neprejavenie takéhoto kvalifikovaného záujmu. Zákonný dôvod vydedenia uvedený v 469a odsek 1 písm. b) OZ totiž vyžaduje, aby neprejavenie opravdivého záujmu bolo potomkom zavinené, nestačí len samotná existencia takéhoto stavu“. Okrem toho je potrebné v tejto súvislosti poukázať na kardinálny dôkaz vykonaný v tomto konaní a to znalecký posudok č. 26/2020 MUDr. Jána Bernáta MPH, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria, ktorý jednoznačne na základe zdravotnej dokumentácie, ktorú súd zadovážil z FNsP Nové Zámky, oddelenia onkológie, ale aj z výpovedí svedkov, vedúceho lekára MUDr. Pavla Dema, ošetrojúcej lekárky MUDr. Lucie Vírikovej, znalec potvrdil v závere posudku, že poručiteľ U. W. dňa XX.XX.XXXX sa nemohol zamyslieť a relevantne posúdiť následky svojho konania, že v čase spísania závetu a teda aj Listiny o vydedení, keďže oba právne úkony sú spísané formou notárskej zápisnice v jednom dokumente, trpel duševnou poruchou, ktorá vylučuje spôsobilosť na právne úkony. Okrem toho uviedol, s poukazom na zdravotný stav poručiteľa v deň, keď boli spísané tieto právne úkony za prítomnosti notára, že jeho spôsobilosť na právne úkony bola vylúčená, a že dňa 15.12.2017 poručiteľ nebol schopný prejavovať svoju poslednú vôľu a z forenzného hľadiska v žiadnej miere posúdiť a vyhodnotiť aktuálnu právnu a skutkovú situáciu. Z týchto dôvodov preto súd vyhodnotil ako Listinu o vydedení tak aj závet spísaný vo forme notárskej zápisnice pred notárom Mgr. Petrom Danczim zo dňa 15.12.2017 za absolútne neplatné právne úkony podľa ust. § 37 odsek 1 OZ.

28. K samotnému závetu sa súd zmienil a po formálno-právnej stránke a náležitostiach závetu podľa ust. § 476 a § 476d OZ sa vyjadril v bode 26, ale je potrebné sa vyjadriť a zdôvodniť dôvody, prečo súd vyhodnotil závet za absolútne neplatný podľa § 37 odsek 1 OZ, lebo vykonaným dokazovaním žalobcovia preukázali v konaní, že závet nespĺňa základné náležitosti požadované zákonom a to vôľu subjektu, ktorý tento právny úkon urobil, lebo prejav vôle poručiteľa nebol urobený slobodne a vážne. Sloboda vôle je zložkou prejavu vôle s tým, že jej vytvorenie ako aj prejav musí vychádzať z toho, pri akých podmienkach sa vôľa konajúceho subjektu utvára, ktorým bol v danom prípade poručiteľ. Ak tieto podmienky pôsobia rušivo, násilne na mechanizmus vzniku vôle, obmedzujú konajúceho vo výbere primeraných možností prejavu vôle, možno konštatovať, že vôľa nie je slobodná a rovnako pokiaľ vôľa bola ovplyvnená skutočnosťami, bez ktorých by k takémuto úkonu nedošlo. Práve k tejto otázke

a to k slobode a vážnosti vôle sa vyjadril Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 3Cdo 179/2011 zo dňa 26.03.2015 a v rozsudku sp. zn. 1Cdo 113/2008 zo dňa 27.05.2010, v ktorom uvádza: „Náležitostami vôle sú predovšetkým jej sloboda a vážnosť (ale taktiež absencia omylu a tiesne). Slobodou vôle je sloboda jej vytvorenia, teda sloboda vzniku vôľového rozhodnutia a sloboda jeho prejavu. Pokiaľ ide o vážnosť vôle, prejav, ktorý je iba zdanlivo prejavom vôle, avšak v skutočnosti vôľa neexistuje, alebo skutočná vôľa je iná, je podľa § 37 Občianskeho zákonníka neplatný“.

V konaní bolo preukázané zdravotnými záznamami ale najmä znaleckým posudkom, že vôľa poručiťela bola ovplyvnená a to najmä jeho zdravotným stavom, lebo závet bol spísaný za prítomnosti notára, čo bolo potvrdené výpoveďou samotného notára a to priamo v nemocnici v deň 15.12.2017, kedy znalec v posudku potvrdil, že poručiťel trpel duševnou poruchou, ktorá vylučuje spôsobilosť na právne úkony s tým, že zdravotný stav poručiťela vykazoval také znaky v deň 15.12.2017, že spôsobilosť poručiťela na právne úkony bola vylúčená, a že v tento deň poručiťel nebol schopný prejavíť svoju poslednú vôľu. Takéto závery znaleckého posudku potom jednoznačne zdôvodňujú, že bolo potrebné žalobe žalobcov vyhovieť v oboch žalobných petitoch, v ktorých sa domáhali, že dôvody vydedenia určené v Listine o vydedení, a že závet s vydedením, obe spísané do notárskej zápisnice notárom Mgr. Petrom Danczim zo dňa 15.12.2017 pod číslom N 1337/2017, NZ 58455/2017 registrovanej v NCRza pod č. 7339/2017 nie sú dané, a že závet je absolútne neplatný.

29. Čo sa týka výpovedí svedkov lekárov, tieto súd vyhodnotil tak, že všetci lekári potvrdili, že poručiťel trpel vážnou chorobou, nevyliciteľnou a to zhubným nádorom chvosta podžalúdkovej žľazy, že poručiťel bol liečený vo FNsP Nové Zámky, onkologickom oddelení, kde bol hospitalizovaný, a kde aj zomrel. Opísali vo svojich výpovediach zdravotný stav, liečbu, postupné zhoršovanie stavu poručiťela a vedúci lekár, svedok MUDr. Pavol Demo potvrdil súdu, že v deň spísania závetu a Listiny o vydedení neboli použité na pacientovi také lieky, ktoré by ho utlmovali do takej miery, že by nemohol a nebol schopný odpovedať a byť pri riadnom vedomí, a že v priebehu svojej choroby nepotreboval žiadneho psychiatra ani psychológa, lebo vedel o tom, že zomiera. Potvrdil, že k spísaniu závetu a Listiny o vydedení došlo v čase návštevnych hodín, kedy on nemal právo zasahovať do takéhoto úkonu, či ho povolí alebo nie. Uviedol, že nemal vedomosť o tom, že by k takémuto úkonu malo dôjsť počas pracovnej doby. Okrem toho jednoznačne uviedol, že nie je kompetentný sa vyjadrovať k tomu, či pacient je alebo nie je schopný spísať závet.

Čo sa týka výpovede svedka notára Mgr. Petra Dancziho, je možné konštatovať, že notár potvrdil skutočnosti, že závet bol spísaný vo forme notárskej zápisnice ako aj Listina o vydedení, že notársku zápisnicu priniesol hotovú napísanú do nemocnice s tým, že mal vopred pripravené údaje a vedel, čo bude obsahom tejto zápisnice. Potvrdil, že notárska zápisnica sa podpisoval v nemocnici, a že za účelom notárskej zápisnice pred jej spísaním sa s nikým nekontaktoval, nestretol a neprejednával obsah notárskej zápisnice s nikým. Uviedol, že pri spísaní notárskej zápisnice boli prítomní závetca a traja svedkovia, ktorí sú podpísaní v notárskej zápisnici, nepamätá sa či komunikoval so svedkami alebo závetcom o obsahu závetu. Na druhej strane uviedol, že závet by neurobil, keby závetca neprejavil svoju vôľu. S určitosťou uviedol, že k spísaniu notárskej zápisnice pre závet ako aj Listine o vydedení ho určite neoslovil závetca.

Svedkovia, ktorí podpisovali závet ako aj Listinu o vydedení - notársku zápisnicu nepotvrdili súdu žiadne také skutočnosti ani okolnosti, ktoré by mali vplyv na rozhodnutie súdu v predmetnej veci, lebo kardinálny dôkaz, znalecký posudok, potvrdil úplne jednoznačne nárok žalobcov, a teda skutočnosti, že dôvody vydedenia uvedené v Listine o vydedení spísanej do notárskej zápisnice notárom Mgr. Petrom Danczim zo dňa 15.12.2017 nie sú dané a rovnako, že závet s vydedením, tiež spísaný do rovnakej notárskej zápisnice je absolútne neplatný, čím aj právna relevancia výpovedí niektorých svedkov, medzi inými aj samotného notára nebola úplne hodnoverná resp. znalecký posudok bol dôkazom, ktorý potvrdil skutočnosti, pre ktoré bolo aj nadbytočné vykonať také rozsiahle dokazovanie formou svedeckých výpovedí.

Čo sa týka svedka F. A., ktorého navrhli vypočuť v konaní žalobcovia, potvrdil súdu, že bol známym so žalovanými a s maloletou žalovanou v 1. rade sa spolu zúčastňovali služobných ciest, počas ktorých sa spoločne rozprávali o rôznych témach a medzi inými ohľadom, v tom čase žijúcom U. W. a o dedičskom konaní. Tento svedok potvrdil súdu, že obe žalované sa ho pýtali, akým spôsobom by neprišli o dedičstvo, a či majú U. W. dať spísať závet, či by sa to malo riešiť prostredníctvom právnik, lebo pán W. bol už v tom čase v ťažkom zdravotnom stave a žalované nevedeli, či bude vedieť závet podpísať a napísať, a že dvakrát sa pokúšali žalované s poručiťelom spísať závet. Potvrdil súdu, že prvýkrát im to nevyšlo, lebo lekár neodporúčal spísanie závetu pre zlý zdravotný stav pána W., a že im vyšiel druhý pokus, kedy žalovaná v 1. rade radostne oznámila svedkovi, že závet bol spísaný. Túto svedeckú výpoveď súd

vyhodnotil tak, že žalované obe mali záujme o to, aby k spísaniu notárskej zápisnice a dvoch právnych úkonov došlo s tým, že boli presvedčené, že pokiaľ žalobcovia neprejavovali záujem o svojho otca počas obdobia, od kedy žil pán W.Á. v spoločnej domácnosti so žalovanými, tak budú naplnené všetky zákonné dôvody pre vydedenie a následne pre spísanie závetu. Tieto okolnosti však boli vylúčené odkazom na znalecký posudok č. 26/2020 zo dňa 28.04.2020.

30. S poukazom na všetko vyššie uvedené, na rozsiahle vykonané dokazovanie, ale najmä s poukazom na závery znaleckého posudku č. 26/2020 zo dňa 28.04.2020 znalca z odvetvia psychiatrie, je potrebné konštatovať, že znalec jednoznačne zodpovedal na podstatné otázky pre posúdenie, či bol poručiteľ spôsobilý zriadiť dňa 15.12.2017 závet a teda Listinu o vydedení a zo záveru a odpovedí znalca podrobne rozvedených v závere posudku, jednoznačne vyplýva, že poručiteľ v čase spísania notárskej zápisnice, závetu a Listiny o vydedení sa nevedel relevantne zamyslieť a posúdiť následky svojho konania, rovnako, že trpel v uvedený deň duševnou poruchou, ktorá vylúčila jeho spôsobilosť na právne úkony, pretože nebol schopný prejavíť svoju poslednú vôľu a z forenzného hľadiska v žiadnej miere posúdiť a vyhodnotiť sám aktuálnu právnu a skutkovú situáciu, najmä s poukazom na skutočnosť tak, ako to znalec zo zdravotných záznamov predložených do spisu zistil, že poručiteľ trpel minimálne od 12.12.2017 delíriom, čo je závažná duševná porucha, a je to porucha vedomia, dezorientácie a v rôznej miere ide o prítomné poruchy orientácie, pozornosti, myslenia, vnímania, pamäti, poruchy psychomotoriky. A z týchto dôvodov jeho spôsobilosť na právne úkony bola dňa 15.12.2017 úplne vylúčená a teda obe právne úkony vykonané v notárskej zápisnici súd vyhodnotil za absolútne neplatné právne úkony, podľa ust. § 37 Občianskeho zákonníka, ale aj z dôvodu porušenia ust. § 49 Notárskeho poriadku, o ktorom sa súd už vyššie bližšie vyjadril, a preto sa nebude opakovať. Je potrebné uviesť, že žalobcovia jednoznačne a bezosporu dôkazné bremeno v konaní zvládli a preukázali, že je možné v oboch žalobných petitoch ich žalobe v plnom rozsahu vyhovieť. Toto nie je možné konštatovať zo strany žalovaných, ktoré neunesli dôkazné bremeno v konaní s poukazom na skutočnosť, že žiadnym spôsobom nemohli a nevedeli ovplyvniť existujúci zdravotný stav poručiteľa, ktorý bol dňa 15.12.2017 taký, ako ho vyhodnotil znalec.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 C.S.P. a priznal ich žalobcom v 1., 2. a 3. rade, v rozsahu 100 % voči žalovaným v 1. a 2. rade, podľa § 262 odsek 1 C.S.P, nakoľko títo boli v konaní úspešní v celom rozsahu a súd nevzhladol žiaden dôvod, pre ktorý by podľa návrhu právneho zástupcu žalovaných nemal priznať žalobcom nárok na náhradu trov konania s prihliadnutím na to, že žalovaná v 1. rade je žiačkou 2. ročníka strednej školy. Takéto zdôvodnenie nemá žiadnu oporu v zákone, pretože žalovaná v 2. rade je jej matkou, je zárobkovo činnou osobou, v konaní obe žalované boli zastúpené advokátom a neboli u nich preukázané dôvody a ani sami nežiadali o priznanie oslobodenia od platenia trov konania, prípadne súdneho poplatku. Z týchto dôvodov súd mal za to, že neboli preukázané žiadne dôvody, pre ktoré by súd mal o nároku na náhradu trov konania rozhodnúť inak, než ako rozhodol, lebo ide o typické sporové konanie, kde trovy konania prináležia, podľa úspešnosti strane, ktorá bola v konaní úspešná. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením podľa ustanovenia § 262 odsek 2 C.S.P.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (§38 odsek 2 ExP).